

BAJA ÉS VIDÉKE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BAJÁN

Kéziratokat nem adunk vissza — Bérmentelen leveleket nem fogadunk el.

FELELŐS SZERKESZTŐ: ROTHSMILD ZSIGMOND
KIADÓTULAJDONOS: CSERNICSEK IMRE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

EGYES SZÁM 2 FILLÉR

A jövő asszonya.

A feminizmus napról-napra terjed. Hiába küzdenek ellene egyetemi tanárok, hírlapírók: a nő mindinkább meghódítja önállóságát.

Azok, kik komolyan veszik a kérdést és pszichológiai, meg pedagógiai szempontból vizsgálják a kérdés mögött rejlő nagy problémát, mindnyájan megegyeznek abban, hogy a jövő asszonyának jellege és értéke a jelen leányának nevelésétől függ legelső sorban.

Még általános emberi szempontból is igazhatatlan ennek az állításnak az igazsága, kétszeresen igaznak bizonyul azonban akkor, ha a mi speciális nemzeti viszonyainkat tekintve, a magyar asszony jövőjére gondolunk. És itt önkéntelenül felmerül bennünk az az aggó kérdés: vajjon a magyar leányok nevelése megfelel-e azoknak az igényeknek, melyeket a jövő asszony iránt támasztanunk jogos és szükséges.

Hála Istennek, ma már ellenségeink sem számítanak bennünket a barbár kelethez, mi magunk meg pláne szeretjük műveltségünket a nyugat civilizációjának mértékével mérni. — Csakhogy ez a büszke öntudat még nem elég, tenni is szükséges ahhoz, hogy a magyar leánynevelés a modern női műveltség színvonalára emelkedhessék.

A multban töméntelen hibát követtünk el ebben az irányban. Azt hittük, leányaink jövője boldogságára éppen elég, ha belőlük derék gazdasszonyokat, szeretetreméltó magyar háziasszonyokat nevelünk s úgy véltük, ezzel a tudománnyal egy jó férj oldalán megélnék leányaink boldogan.

Lehet, hogy a mult patriarchális viszonyaihoz mérten elegendő is volt ez a nevelési módszer. Am rövid pár évtized óta a viszonyok alaposan megváltoztak; az élet terhei súlyosabbá lettek, elannyira, hogy immár a nőnek is aktív részt kell vennie a

létért való kemény küzdelemben. A házassági statisztika is mind szomorubb arányokat mutat és a leánya jövőjeért aggó anya szorongó szívvel kénytelen számolni azzal, hogy leányának esetleg a saját eszével és kezével kell majd megkeresni a mindennapi kenyeret.

Naiv beszéd az, hogy az asszonyt hivatása pusztán csak a humanisztikus térre szorítja. Miért kelljen a modern asszonynak egy életen át a becsület mellett szamaritánus szolgálatokat teljesítenie, mikor intellektuális ereje képesíti őt a legnagyobb szellemi harcokra?

Hiszen még a filantropia, nagyon szép: segíteni elzúlótt gyermekeket, szemérmes szegényeket, beteg állatokat és mértéktelen férfiakat. De mikor napról-napra látjuk: miként használják legtöbben hű cégérnek a jótékonyt, hogy mellette szereplésükkel hivalkodjanak, elmegy a kedvünk ettől a jótékonytól.

Házasságok-hazugságok.

Kedves húgom, neked írom e sorokat. Ugy akartam, hogy az elmúlt vasárnap élszóval mondjam el neked; elmondjam pedig azután, hogy a templomból kijötetek. A templomban megáldott a pap, a templomon kívül összekötött uraddal a sors és ettől a naptól kezdve a szived szeretetének igazságos mértékében meg kell oszolnia szüleid és férjed között.

Igy kívánják a természet örök, megmásíthatatlan törvényei.

Hallgas reám húgom, valamit el akarok neked mondani. Talán jó lesz meghallgatnod, talán később hasznát veszed.

A minapában egy pesti kisasszony, aki ezeltől két esztendővel került ki az iskolából, összetalálkozott a barátjával. Úgy beszélték volt meg, hogy gyakrabban találkoznak abban az iskolában, ahol végeztek, hogy átvizsika a gyermekbarátságot az életbe is, ami ugyan szép és dicséretes dolog, de csak a legritkább esetekben szokott sikerülni.

A legutóbbi találkozáson huszonöt közül csak tíz jelent meg. A tíz között három elvált asszony volt, a távollevő tizenöt között négy menyasszony, négy pedig rövid idő múlva vált jegyet, vagyis mához egy évre az elvált asszonyok száma esetleg meg fog kétszereződni.

Te ezen csodálkozol húgom, de én nem. Férjhez menni és elválni manapság egyformán jelentéktelen dolog. A leányok férjhez mennek, mert megkérik a kezöket, a fiatal urak megházasodnak, mert a legényélettel jóllaktak. A szülők örvendenek, hogy egy gondnal keveseb nyomja a vállukat. Kiállítják a kelengyét, a menyasszonyon jól áll a fehér ruha, a vőlegényen jól a frankk.

És kezdődik az új élet.

A fiatal asszonyka csak most kezdi megismerni az urát, a férj is a feleségét. Mig udvarolt a férj, mindig a vasárnapi mutatalt mig menyasszony volt a menyecske, csak mosolyogni tudott! Akaratlanul relik egymást, valójában azt sem tudták, hogy szeretet nem kerti virág, melyet az eső

gyökerestől kimos a földből, hanem mély és sokfelé elágazó fa, mely nem a házbálok terméketlen talajából szokott kisarjazni, sok idő kell ahhoz, míg erős sudárá szökken.

A fiatal vér szertelen pezsgése, a sejtelmes álmok csapongása olyan, mint a tavaszi pillangó, szines, szemet gyönyörködtető, de hamar elröppenő, hamar elműlő.

Az élet komoly; az ember kiseob, nagyobb hibákból s egy-két jó tulajdonságból szeszélyesen öszekevert lény, gyakran, sőt leggyakrabban a házasságnak kell minket teljesen kiformálnia. Akiben nagyobb a magaszeretet, mint a jóság, nagyobb a láng, mint a melegítő tűz; aki csak boldogíttatni óhajt és nem tud más boldoggá tenni, akit az élet nem arra, hogy törjön, az ne házasodjék meg, az ne menjen férjhez soha, mert boldogtalan lesz.

Lásd, édes húgom, a sok családi nyomorúságnak, a gyakori elválásnak ez az oka. Nagyon szeretjük magunkat s nem

Állami felső leányiskola Szabadkán. A közoktatásügyi miniszter értesítette Szabadka városát, hogy hajlandó ott állami felső leányiskolát létesíteni, ha a város megfelelő épületet emel s a költségek fedezéséhez hozzájárul. A városi közgyűlés elhatározta, hogy a miniszter feltételeit elfogadja, s az épületet a saját költségén felépíti, a tanári kar költségeinek fedezéséhez pedig évi 5000 K járul hozzá.

Családi dráma Topolyán. Topolyai levelezőnk írja: Bozalmas gyilkosság tartja Topolya nagyközség lakóit izgalomban. Ugyanis a napokban Meko Ferencnéét halva találták. A halottkém azt derítette ki, hogy erőszakos hallál hunyt el. A nyomozás során kiderült az is, hogy az asszonyt, aki nagyon iszákos volt szintén részeg férje és fia a részeg asszonyt agyonrugdosták, fojtották. A házastársak már régebbi idő óta rossz viszonyban voltak, néhány év előtt veszekedés közben a férj az asszony orrát leharapta. Makó Ferenc kihallgatásakor azt vallotta, hogy amikor azon este részegen haza ment a fiával, az asszonyt holt részegen találta a földön heverve, felkapta az asszonyt és az ágyra tette, aztán ő is lefeküdt és csak reggel vette észre, hogy felesége meghalt. Ezzel szemben a asszonyok azt vallták, hogy éjjel előtt hangos lármát, dulakodást, sikoltást hallottak és egy erős zuhanást, mire minden elcsendesedett. A férj amikor kihallgatásra megjelent, meglátszották a dulakodás jelei. A megejtett boncolás megerősítette a gyanút. A gyilkosok le vannak tartóztatva.

Második gyógytár Kulán. Lehrer Alfréd apatini gyógyszerész engedélyt kért a belügyminisztertől, hogy Kulán gyógytárt állíthasson föl. A miniszter véleményét kért a község elöljáróságától, mely az ügyet a közegészségügyi bizottságnak adta ki. E bizottság a napokban tartott ülésében 2 szótöbbséggel a mellett döntött, hogy a gyógytár engedélyezését nem javasolja.

Hivatalvesztésre ítélte orvos. Dr. Scherer János feketehegyi községi orvost Vojnits alispán nemrég súlyos természetű mulasztások miatt állásától felfüggesztette. A napokban hozott határozatával pedig hivatalvesztésre ítélte.

Villamos világítás Moholon. Bácsmegeye Mohol község képviselőtestülete az elmúlt napokban szótöbbséggel elhatározta, hogy villamos telepet építtet.

Rajtavesztett. Gavrilovic Milán kátyi lakos rég ismert alakja a rendőrségnek, mely kisebb nagyobb lopásokért már több ízben tartóztatta le. Csak a napokban szabadult ki a fogságból Gavrilovic és már pénteken délután ismét berándult Ujvidékre. Ezúttal a vasuti raktárt választotta működésé teréül és sikerült is egy dohánynyal telt ládát felfeszítenie, de midőn a láda kiürítéséhez fogott, a raktári személyzet észrevette, mire Gavrilovic menekülni próbált és futástnak eredt. Az üldözők azonban elfogták.

Március 15-én az állami tanítóképző intézet tanári tanácsa a jövő évi folyó hó 15-én pénteken délelőtt 10 órakor hazahívás emelvényet tart, melyre az iskola és a tanuló ifjúság iránt érdeklődő t. szülőket és a tanúgy barátait ezaton hívja meg az igazgató.

A függetlenségi párt március 15-én a Bárány-szállóban társasvacsorával egybekötve tartja meg szabadság ünnepélyét. Az ünnepi szónoklatot Dr. Rajk Aladár orsz. képviselőnk tartja.

A magyarországi munkások és rokant nyugdíj egyesületének bajai fiókja március hó 17-én délelőtt 11 órakor a városi színház tanácstermében tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület tagjait ezuton hívja meg az elnökség.

Szerződötetés. A szabadka—bajai szingazgató szerződötte a drámai apa szerep köré Peterdi Sándort, a szatmári társulatót, Peterdi Shakspeare színész a javából és szerződötetésével a klasszikus repertoar erős támaszt nyert. Alakításairól a modern

színművekben is hasábookat irtak úgy az idén a a szatmári, mint tavaly a nagyváradi lapok, ahol Peterdi az időben szerződötette volt.

Magyar név. Sterleman Dániel bajai lakos családi nevének Jámbor-ra való változtatását megengedte a belügyminiszter.

Az utcai foglyalt ellen. A kereskedelemügyi miniszter Baja városhoz rendeletet intézett, melyben betiltja a foglyalt utcai árusítását azon indoklással, hogy az árusítás a cukrasziparhoz tartozik és ennek folytán ipari engedélyhez van kötvén. A kétségtelenül fontos rendelet következtében városunk is elveszti tipikuu: nyári utcai alakját, a faglyaltos embert, aki a forró augusztusi napokban, a gyermekek nem kis örömeire, kiabálással ajánlotta frísítö portékáját az izzadó közönségnek. A belügyminiszter ezen rendeleete nem emberséges. Számptalan szegény embert foszt meg tisztességes kenyérkeresetétől.

Legfelsőbb megelégedés. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli a következő kitüntetést: **Báró császári és apostoli királyi felsége folyó évi február hó 16-án Bécsben kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy báró Podmaniczky Endre szabadkai 4 honvéd-házvezéredelöl osztályú századosnak, nyugalomköttybe való helyezése alkalmából a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adassék.** — Báró Podmanicky, ki a bajai társadalomnak kedvelt tagja, sajnálatlál látjuk távozni. Április hóban végleg elköltözik Béjáról.

Előléptetett tanárok. Mint a hivatalos lap közli, a vallás- és közoktatásügyi miniszter a bajai állami tanítóképző intézetnél Amler Antalt a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába, Kiss A. Józsefet, Eber Sándort, Devits Józsefet, Bartsay Józsefet és Vohlmutht Istvánt a IX. fizetési osztály 2. fokozatába rendes tanárokká kinevezte.

Halálozás. Szomorú hírt hozott a táviró. Egy viruló fiatal szép asszony mélyen megdöbbsentő halálát tudatta. Stern Vilmos helybeli földbirtokosnak nem régiben férjhez ment leánya, Margit tegnap Budapes-

érünk rá, hogy mást is szeressünk; másról szívesen elfogadjuk az áldozatot, de magunk áldozatot hozni nem tudunk, az életnek léha, tartalmatlan örömeit bájhászuk s komoly gondjaitól megfázunk. Egy kis csalódás összezuz, egy szeszélyes kívánságnak nem teljesítése boldogtalanná tesz, mert nem tanultunk meg tűrni.

Festettünk magunknak olyan képet, melynek a színei hamisak voltak; jobbnak hittük magunkat is, mint a minők vagyunk. Aztán napról-napra leokptak, elhalványultak a hamis színek s mi úgy elszomorodtunk, hogy könyfátyolozta szemünk nem látott egyebet, mint vigasztalan, szürkeséget. Nem láttuk, hogy az igazi színekben is van szép, csak meg kell szoknunk, a a gyarlóságokat kezdtünk nagyítani s beleestünk a másik hazugságba s ebből a sok rendbéli hazugságból magunk építjük fel boldogtalanságunk szürke hajlékát melyből igyekszünk minden áron menekülni.

Valójában mindennek az oka a mi mértéken felül való éretlenségünk. Kifejlődik, elhatalmasodik bennünk a kívánság, összezsugorodik az akarat. Akarunk kellene azt is, hogy ne kívánjunk olyan sokat, hogy elégedjünk meg kevesebbvel, de a hogy túrelmetlen és mi nagyon gyöngék vagyunk.

Folytassam-e húgom? Nem folytatam. Te nem éltél soha csapongó vágyok országában, te megtanultad azt, hogy a kenyeret vértünk verejtékével kell megszerzünk s a mely napra sorsunk ellen lázadó vágyak tusakodunk, hasonlatosak vagyunk a természetekhez, aki megütvén magát, az sztal lábában, öklével üti viszsza.

Előtted áll a jóság és türelem szelid példája: apád édes anyjának az emléke, kiről oly szent fájdalommal és még szentebb örvendéssel irtam egyszerű történetimet. Kicsiny leányka voltál még, mikor az egyiket szépen; érzelmesen felolvastad

nekem abban a szegény hajlékban, ahol én is születtem, te is születlél.

Most pedig kiköltözöl onnan. Drága, fényes butort nem viszel magaddal, mert ott minden ócska és szegény, ámde vidd magaddal azt, a minél e világon drágább ngyobb kincs nem volt és nem lesz soha: vidd el nagyanyád éltető emlékezetét. S ha szenvedned kell az éleiben: kérdezd meg tőle vajjon szenvedtet-e ő? Ha az irgalmasság jó cselekedetét kell szenvedőkkel és tűrőkkel gyakorolnod: kérdezd meg tőle, vajjon gyakorolta-e ő?

Szívedet, lelkedet állítsd az élet minden változásában és az ő szent emlékének ítélőszéke elé s ha ezt megteszed: a te házasságod nem leszén soha hazugság.

en hirtelen, rövid szenvedés után elhunyt. A megdöbbentően szomorú hír városszerte mély és osztatlan részvételt keltett a társadalomban. Minden ember a leggazibb részvétellel van az elhunyt fiatal asszony és a mélyen lesújtott gyászoló család iránt. Az elhunyt földi maradványait haza Bajára szállították és itt helyezték örök nyugalomra vasárnap délután a közönség nagy részvéte mellett.

Bácsmege az 1908. évi költségvetésben. Az 1903. évi állami költségvetésről szóló IX. t. c. sok tétele között a következő tételeket találjuk, amelyek Bácsmeget érdeklik: Bajabáttaszéki elsőrangú fővonal a Dunahid építésére IV. részlet 1.000.000 korona; a Gombos-erdődi vonal építésére a Dunahiddal II. részlet 2.000.000 korona; a zentai állandó Tiszahíó építéséhez Zenta városának nyújtandó segély 50.000 K

Zomborban Dr. Patay Sándor kezdeményezésére mozgalom indult meg egy antialkoholista egylet érdekében s az e tárgyban tartott, élénken látogatott értekezlet elhatározta, hogy megalakítják a jézai egyletet s héttagú bizottságot küld ki a fôvábbi teendők végzésére.

Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratu szobák. Rézágak, fűrdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

A »Vasárnapi Újság« márczius 10-iki száma, 32 képet közöl, melyek nagyobb része a mult napok művészi eseményeit illusztrálja: Telepy Károly és Poll Hugó festményeinek kiállítását a Várbazárban. A szépirodalmat Sajó Sándor és Lampérth Géza versei, Mikszáth Kálmán és Pekár Gyula eredeti s Wharton Edith angolból fordított regénye és Krúdy Gyula elbeszélése képviselik. Egyéb közlemények: tárczacikk a fővárosi villamos színházakról, a vas- és fémipari kiállítás érme, Petöfi soproni emléktáblája, Roald Amundsen sarkutazó arcképe és életrajza, idősb és ifjabb Abrányi Emil arcképe, közösen írt operájuk ismertetésével, képek a »Berlin« hajó katasztrófájáról, Garay Akos humoros rajzszorozata, életképek egy falusi kovácsműhelyből, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. »Vasárnapi Újság« előfizetési ára negyedévre négy korona, a »Világkrónika«-val együtt négy korona 80 fillér, Megrendelhető a »Vasárnapi Újság« kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a »Képes-Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, télésre két korona 40 fillér.

ÜZLETÉSI ASSZONTEK
HELYI ÜZLETÉSEK MELLETT
USZ. BUDAPEST IS KÖTELEK

A SZAB. OSZTR. MAGYAR
ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG
TISZKÖZNYI MEZŐGAZDASÁGI ÉPÍTÉSÉNEK
VEZÉRÜGYÖNSÉGE.

NICHOLSON GÉPÉNYÁR
RÉSZÉNYTÁRSASÁG
GAZDASÁGI GÉPESZTÁLYÁNAK
VEZÉRÜGYÖNSÉGE.

AZ
"AGRARIA"
HAZÁNKNAK A NEGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
MELY **BUDAPESTEN** MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
KÖZVETLENEN **BUDAPESTRE** KÖZELBBI ÉRTELMEZÉSSEL

AGYONNYI ÜZLETI GAZDASÁGI EGYESÜLET
MAGYARORSZÁG BUDAPESTI ÜZLETI
TÁRSASÁGÁNAK ÜZLETI
GYÁRTÁSI SZÁNTÁSÁRT
MAGYAR ARANY ÉRMÉVEL ÉS DISZ-
OKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

SÜRGÖNY VÁNY LÁNYÉSZIM:
"AGRARIA"
BUDAPEST

ÁRJELEGYÉNK
MINDEN GAZDÁRNAK FONTOS
TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNYTÁRTA
DUMENTESEN KÜLDETIK!

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivitelben, olcsó árban szállítjuk.

ächér Rudolf és Melichár Ferenc,

a Johnston Harvester Co., Batavia

Magyarországi kizárólagos képviselők

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlattal közművel szolgálnak.

KÖVECSERZSIKE
 :: NŐI KALAP ÜZLETE ::
 : SZABADKA, KOSSUTH-UTCA :
 NAGY RAKTÁR A LEGUJABB
 DIVATU NŐI- ÉS GYERMEK-
 :: KALAPOKBÓL. ::
 Gyászkalapok azonnal készített-
 tetnek. — Vidéki megrendelések
 nek gyorsan és pontosan esz-
 közlötnek

Burkoló ipar vállalat Szabadkán.
 TELEFON 307. (Parhuzamos ut.)
 Burkolatok készítenek bármely minőségű
 közzel, aszfalttal, kerámmal stb. minden
 rendszer szerint vállalko úgy hatóságoktól
 mint magánosoktól **JUTÁNYOS ARON**
 Nedves falak (lakások) szárazza tételét
 természetes aszfalttal. **HELYBEN VIDÉKEN**
 Költségvetéssel kívánatra rögtön és díj-
 talanul szolgálok. **Karsai Bertalan**

**Hirdetések felvételnek
 a kiadóhivatalban.**

Legjobb mellékkereset
 nők és családok részére. Egy helyen és egy ház-
 tartásban se hiányozzék az eredeti **STYRIAI**
 kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kérvező
 fizetésteltélek
Első STYRIAI kötőgépár Magyarországi
 képviselése:
 FOGL J. L. műgépész, BUDAPEST, VI. Csengery-utca 54.

P É N Z !
Törlesztéses készpénz-kölcsönt.
 földbirtokra, a birtok értékének há-
 romnegyed részéig, három és fél, 4 és
 4 és fél százalék alapon, 10-től, 70 évig
 törlesztendő. Régi terhek sokkal maga-
 sabb összegre és olcsóbb kamatra átváltoz-
 tathatnak. A kölcsön a fél kezzeihez fizet
 tik. **Gyorsan eszközöl** minden előleges
 költség nélkül:
**Klauber S., bankbizonyányi irodá-
 ja Baja.**
**Tóth Kálmán-tér, a plebánia templom
 mellett.**

**Kramer Antal jelenlegi
 üzleti napsátrai**
 utánosan eladók. — Ilkóvits Pál lakatos
 Szabadka, Bárányköz.
 Csermicsék lúe, Palánka.

Új üzlet megnyitás! Van szerencsém a n. é. közönség, hogy helyben, Deák-utca Vermes-féle házban
 bergi, diszmű rövid, úri- és női divatárú üzletet nyitok. — Raktáron tartok nagy választékban: menyasszonyi koszorúka
 fáttyolokat, művirágokat, szállagotát, csipkéket, hímzéseket, ruhadizsereket, stb. — Több évi tapasztalataim és elsősorú győresekkel
 összekötötéseim révén azon kellemes helyzetben vagyok, hogy üzletemben bevezetett árakat versenyképes árában bírom a n. é
 közönség rendelkezéseim bocsátani. — Szóli és pontos kiszolgálással igyekeznék a nagyérdemű közönség : : **VUKOVITS GERŐ.**

UJ ASZTALOS MŰHELY
 Van szerencsém a nagyérdemű közönség szí-
 ves tudomására bizoni, misz rint **BAJA**, a
 Petőfi-Szabadka-utca 27. sz. alatt saját háza-ban
 egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

**BUTOR
 ASZTALOS**
 műhelyt rendeztem be.

Készítek mindennemű **háló, ebédlő és
 garson szobákkal és mindenféle lak-
 berendezési.**

Szolid kivitelű izléses munka.

Saját készítményű árut állandóan
 raktáron tartok.

Tisztelettel
IFJU STOLL JOZSEF
 asztalos mester.

Ertesítés.
 Van szerencsém a n. é. közönség szives
 tudomására adni, hogy helyben, Petőfi-utca
 61. szám Hartmann házzal szemben a
 mai kor igényeinek teljesen megfelelő
bőrönd, kézi- és alitáska
 műhelyt rendezem be. Szakképzettségem
 folytán azon helyzetben vagyok, hogy a
 t. vevőközönségért legolcsóbban és a
 legkényesebb igényeknek megfelelően
 kiszolgálhatom. — Szíves pártfogásukat
 kérve vagyok tisztelettel
Schláger Henrik.
 E szakba vágó javítások a legolcsóbban
 és jutányosak elfogadtatnak. Ugyanott egy
tannonc felvételik

Weitzenfeld Márczel
 kender, kötél, zsinog zsák, ponyva és lopo-
 kroc raktára Szabadka. (Kovács-utca 294.)
 Telefonszám 190.
 Gabona zsák 4 nyüstös 30, len zsák 40
 kírtól. Borszűrő zsák. Kötélárúk u. m. istrang
 kötőfék, rudalók kötelek stb. legolcsóbb
 árban, csakis I. kenderből legjobb minőség-
 ben. Vízmentes és rostáló ponyvák négy-
 zetméterenként 40 kírtól. Tennis pályák tel-
 jes berendezése 100 korona. Fügőő ágý
 (hengemate) 3 korona. Halászháló, torna-
 szerek a legolcsóbb árban. Lotakaró hálók
 10 kor. mátoi kezdve; Lópokrocok gyári
 raktára.

Dr. BANYAI
 FOGORVOS SZABADKÁN.
 Lakik: Kossuth-utca, Prokesch házban
 Május 1-től az emeleten. Készít a tudomá-
 ny legújabb vívmányai szerint a legjutá-
 nyosabb árban rágásra alkalmas fogokat
 és fogsort, szájpadiás nélküli fogakat,
 melyeket nem kell kivenni a szájból, min-
 denennél
piombalásokat jóttás mellett!
 Fogkiszáztást és fogtisztítást Foghuzás
 fájdalom nélkül beoltással! Hívatálokok,
 tisztviselők, vasutlak és családjaik részére
 jelentékeny árkedvezmény Szegényeknek
 ingyen. Rendelés egész nap.

Kertész Albert
 építési anyagkereskedő Szabadka. — Telefon 204.
 Sürögycim: Kertész Albert Szabadka.
 Mész - Portlandcement - Roman cement - Cement
 és mosalkapok - Ceramillapok - Cement és kö-
 agyagsövek - Chamotte téglá - Homlokati kőpor
 Terrazzo márványkavics - Kátránypapír - Valódi
 aszfalt fedőmező - Elszigetelő lemez - Marosi
 homok - Betonkavics és az építkezéshez szükséges
 összes anyagok.
 Eternit (Aszbeszt cement) pala a legjobb
 tetőfedő anyag, könnyű, tetszetős, olcsó.
 Sima és díszetők. Évi szükséglet biztosít-
 fás kötés által Tessék ajánlatot kérni. Le-
 gócsóbb beszerzési forrás.

Ha köszvényben, reumában, ischiasban
 szenved, vegyen egy üveg
 :: DR. FLESCHE-FÉLE ::
KÖSZVÉNY-SZESZT
 mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz, láb, hát- és derék-
 fájtást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és
 daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legérvidebb
 lóg alatt észlelhető. Kapható
 Dr. Flesch E. M. „Magyar korona” gyógy-
 :: szertárban, ::
GYÖR, BAROSS-ÚT 24. SZÁM.
 Másfél deciliteres üveg ára 2 K. Huzamosabb
 használatra való „Családi” üveg ára 5 K. 2 kis,
 vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bér-
 mentve, utánvétellel küldjük.

Ki akar fehér és sima arcbőrt?
 Az használja a
Viktória Arczkrémet!
 mely nemcsak hófehérre és bársonysimává
 teszi az arcbőrt, de eltünteti 1—2 nap
 alatt sze: lőt, májfoltot, bőrvörösséget,
 mittessert pörsenést, pattanást. Puhítja,
 ifjítja, üdíti, finomítja az arcot és kezét.
 Ara 1 korona tégeyenként.
 A női szépségnek egyik főkeleke a tiszta,
 hófehér kéz, ez elérhető

MÁRIA TEJVIZ kézfimító
 használata által, mely 3 nap alatt a legel-
 hanyagoltabb kezét is bársonysimává és
 hófehérre teszi kítíne a kézfelepdedése,
 vörössége é. minden a kézen előfordulha-
 tó tisztatlanság ellen. 1 üveg ára 1 ko-
 ron. Mária szappan 50 fillér. Viktória
 arczpor, fehér rózsza és krém színben 1
 korona 50 fillér dobozonként Kapható az
 egyedüli készítőnél. **SYPOSS KALMAN**
 gyógyszerésznél Milassin gyógytár Szabad-
 kán. Vidéki megrendelések utánvét, vagy
 a pénz előleges beküldése mellett eszkö-
 zöltetnek.

Ertesítés.
 Van szerencsém az érdeklődő közö-
 séget értesíteni, hogy az idei
páska (husvétii kenyér)
 sütéssel az izr. hitköztség előjárósága en-
 gem bizott meg.
 Sütő helyiség VIII. kör, Viola u 223.
 Elárusító hely VII. kör Bathlyany-u.
 (edény-piac) Enger Ignác ház (iparistület
 volt helyisége.
Weitzenfeld Adolf, Szabadka.

Ertesítés.
 Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy helyben, Deák-utca Vermes-féle házban
 Löwy Tesyérék mellett az „Arany csillag” hoz címze f. évi március hó elején **nűrn**
 divatárú üzletet nyitok. — Raktáron tartok nagy választékban: menyasszonyi koszorúka
 fáttyolokat, művirágokat, szállagotát, csipkéket, hímzéseket, ruhadizsereket, stb. — Több évi tapasztalataim és elsősorú győresekkel
 összekötötéseim révén azon kellemes helyzetben vagyok, hogy üzletemben bevezetett árakat versenyképes árában bírom a n. é
 közönség rendelkezéseim bocsátani. — Szóli és pontos kiszolgálással igyekeznék a nagyérdemű közönség : : **VUKOVITS GERŐ.**